

การกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการใช้ที่ดิน

การกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการใช้ที่ดิน พิจารณาจากสภาพปัญหาของชุมชน และนโยบายการพัฒนาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังได้พิจารณาถึงความสอดคล้องกับความ เป็นอยู่ทางสังคมของมุสลิมในฐานะที่เป็นประชากรส่วนใหญ่ของชุมชนเมืองปัตตานี

1. การจัดอันดับความสำคัญของปัญหา

สืบเนื่องจากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นภายในชุมชน ต่างมีระดับความรุนแรงที่เกิดขึ้น และส่งผลกระทบต่อชุมชนต่างกัน จึงต้องพิจารณาระดับความสำคัญของแต่ละปัญหา โดยใช้มาตรฐาน และเกณฑ์การจับนำมาจัดอันดับความสัมพันธ์ของปัญหา

ก. ความจำเป็นในการจัดอันดับความสำคัญของปัญหา

เพื่อทราบระดับความรุนแรงของปัญหาที่เกิดขึ้นภายในชุมชน นำมาสู่การสร้างนโยบาย และวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับการแก้ไขสภาพปัญหาต่าง ๆ ซึ่งบางปัญหามีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องแก้ไข และการแก้ไขปัญหายังอาจมีผลต่อเนื่องต่อการแก้ไขปัญหาคืออื่น ๆ การจัดอันดับปัญหาชุมชนเมืองวัดจาก

(1) มาตรฐานการวัดความสำคัญของปัญหา

ระดับความสำคัญในแต่ละปัญหา พิจารณาจากองค์ประกอบของปัญหา (พิชิต สฤล-พรหมณ์ 2521 : 9-10) ซึ่งมี

ก. ขนาดของปัญหา (Size of problem) พิจารณาความมากน้อยของปัญหาต่อพื้นที่ที่เกิดปัญหา

ข. ความร้ายแรงของปัญหา (Severity of problem) พิจารณาถึงผลกระทบที่เกิดจากปัญหานั้น ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ค. ความพร้อมในการดำเนินการ (Ease of management) พิจารณาจากการดำเนิน เพื่อแก้ปัญหาขึ้นอยู่กับงบประมาณ ระยะเวลา วิธีการ อุปกรณ์ และเจ้าหน้าที่ โดยพิจารณาจากโครงการของราชการ

ง. ปฏิกริยาชุมชนต่อปัญหา (Community concern) พิจารณาจากความร่วมมือและปัญหานั้น ๆ จากประชากรในชุมชนและเจ้าหน้าที่ (จากแบบสอบถาม)

ทั้งนี้แต่ละปัญหามีองค์ประกอบปัญหาต่างกัน ขณะที่ความร้ายแรงและขนาดของปัญหาส่งผลกระทบต่อชุมชนโดยตรง หากไม่ได้รับการแก้ไขก็จะส่งผลกระทบต่อปัญหาอื่น ๆ ต่อไป แต่ถ้าได้รับการแก้ไขจากโครงการของราชการ ปัญหานั้นก็มีแนวโน้มบรรเทาเบาบางลง ทั้งนี้ก็ต้องควบคู่ไปกับปฏิกริยาจากชุมชน ทั้งจากประชาชนและเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้ทราบถึงสภาพปัญหาความตระหนักถึงปัญหาในท้องถิ่นและความร่วมมือของประชาชนในการแก้ไขย่อมส่งผลต่อการลดความรุนแรงของปัญหา

(2) เกณฑ์ในการจัดความสำคัญของปัญหา

เมื่อพิจารณาจากองค์ประกอบของปัญหา นำมากำหนดค่าคะแนนแต่ละองค์ประกอบได้คือ

ก. ขนาดของปัญหา พิจารณาจาก

สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น	0 - 20%	มีค่าคะแนนเป็น	1
"	21 - 40%	"	2
"	41 - 60%	"	3
"	61 - 80%	"	4
"	81 - 100%	"	5

ข! ความร้ายแรงของปัญหา พิจารณาจาก

ผลกระทบต่อปัญหาอื่น	0 - 20%	มีค่าคะแนนเป็น	1
"	20 - 40%	"	2
"	41 - 60%	"	3
"	61 - 80%	"	4
"	81 - 100%	"	5

ค. ความพร้อมในการดำเนินการ พิจารณาณโยบายที่มีอยู่ทั้งจากระดับชาติ

และท้องถิ่น ประกอบ เข้ากับความสามารถในการจัดการขององค์กรท้องถิ่น โดยถ้าองค์กรมีความพร้อมมาก แนวโน้มที่ปัญหานั้นจะลดน้อยลง

องค์กรท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ง่ายและมีนโยบายปัญหามีค่าคะแนนเป็น	1
" - " ง่ายแต่ไม่มีนโยบาย	2
" - " ยากแต่มีนโยบาย	3
" - " ยากและไม่มีนโยบาย	4

ง. ปฏิกริยาจากชุมชน พิจารณาทัศนคติของประชาชนในท้องถิ่นจากแบบ

สอบถามโดยใช้ความเห็น ของคนส่วนใหญ่ต่อปัญหานี้ ๗

ความเห็นว่ามีปัญหา	ไม่มีปัญหา	มีค่าคะแนนเป็น	1
"	ปัญหามีน้อย	"	2
"	ปัญหามีปานกลาง	"	3
"	ปัญหามีมาก	"	4
"	ปัญหามีมากที่สุด	"	5

จากองค์ประกอบของปัญหา มีค่าระดับความสำคัญต่าง กัน จึงให้ค่าน้ำหนัก

(Weighting) แต่ละองค์ประกอบคือ

ความร้ายแรงของปัญหา	มีค่าน้ำหนัก	4
ขนาดของปัญหา	"	3

ความพร้อมในการดำเนินการ มีค่าน้ำหนัก 2

ปฏิภรียาจากชุมชน มีค่าน้ำหนัก 1

ข. อันดับความสำคัญของปัญหา

แล้วให้คะแนนในแต่ละปัญหาตามสภาพขององค์ประกอบ นำค่าคะแนนมาคูณกับค่าน้ำหนักแต่ละองค์ประกอบรวม จากนั้นปรับเป็นฐาน 1 ได้ค่าคะแนนตามตารางที่ 5.1 สรุปอันดับความสำคัญของปัญหาชุมชน เมืองปัตตานีได้ตามตารางที่ 5.2 ซึ่งจะนำไปประกอบการกำหนดนโยบายพัฒนาชุมชนเมือง

ตารางที่ 5.2 สรุปผลการจัดอันดับความสำคัญของปัญหา ชุมชน เมืองปัตตานี

อันดับที่	ปัญหา	อันดับที่	ปัญหา	อันดับที่	ปัญหา
1.	ขาดการส่งทุนภาคเอกชน (3.36)	9.	โครงสร้างถนนต่างๆ (2.36)	13.	ความเข้มแข็งของผู้นำอาศรมอง
2.	การใช้ที่ดินล้นล้นปะปน (3.09)		ขาดบริการทางไกลวิทยุ		กลิ่นและเสียงรบกวน
	ประชากรว่างงาน		ความปลอดภัยในเ้าวิชา		ภูมิทัศน์ชุมชน
3.	แรงงานคหกรรมภาค (3.0)		แหล่งเสื่อมโทรม		แหล่งที่ตั้งธุรกิจวิเทศ
	ระดับรายได้ประชากรเฉลี่ยต่ำ		การกำจัดขยะ		ขาดแคลนที่ดินว่าง
	ขาดความรู้แบบเป็นผู้นำของชุมชน	10.	ขาดความรู้และการส่วรค์	14.	การบริการทางสังคมชุมชน
4.	ขาดการรวมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือ (2.91)		แหล่งที่ตั้งโรงเรียนไม่เหมาะสม	15.	ขาดการเข้าถึง
5.	การให้บริการประชาชน (2.82)	11.	ขาดแคลนบริการรถจักรยานยนต์	16.	ขาดสิ่งอำนวยความสะดวก
6.	การขาดแคลนอาสาสมัคร (2.74)	12.	ขาดแคลนแหล่งเรียนรู้	17.	ขาดแคลนบริการสังคม
	ขาดแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ (2.73)		ขาดแคลนศูนย์บริการ	18.	การว่างงาน
7.	การรวมกัน (2.64)		การเคลื่อนย้ายประชาชน		
8.	การใช้ที่ดินไม่คุ้มค่า (2.45)				
	ขาดแคลนที่ลุ่มชุมชน				

2. การกำหนดและจัดอันดับความสำคัญของนโยบายในการพัฒนา

ก. กำหนดนโยบายในการพัฒนาของชุมชน

จากสภาพปัญหาของชุมชนนำมากำหนดนโยบายและแนวทางในการพัฒนาชุมชน

เมือง คือ

1. นโยบายพัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ประกอบด้วยแนวทางในการพัฒนาคือ

- 1.1 การจัดระเบียบการใช้ที่ดิน
- 1.2 ส่งเสริมเอกลักษณ์ของชุมชน
- 1.3 ปรับปรุงระบบการคมนาคมขนส่ง
- 1.4 ปรับปรุงการให้บริการสาธารณสุขภาค

ตารางที่ 3.1 แสดงการจัดอันดับความสำคัญของปัญหา ชุมชนเมืองปัสตานี

ลำดับที่	คำจำกัด	4	3	2	1	รวม	อันดับ
ปัญหา	องค์ประกอบปัญหา	ความถี่ของปัญหา	ขนาดของปัญหา	ความพร้อมในการดำเนินการ	ปฏิบัติการของชุมชนต่อปัญหา		
ปัญหาการใช้ที่ดิน							
1.	การขายขาดของชุมชน	3 (12)	3 (9)	3 (6)	3 (3)	30	2.71
2.	การใช้ที่ดินผิดประเภท	4 (16)	3 (9)	3 (6)	3 (3)	34	3.04
3.	การใช้ที่ดินในเมืองบางแห่งแออัด บางแห่งไปคุ้มค่า	3 (12)	2 (6)	3 (6)	3 (3)	27	2.45
ปัญหาสภาพแวดล้อมและสภาวะแวดล้อม							
4.	มาตรฐานการก่อสร้างต่ำ	3 (12)	2 (6)	2 (4)	3 (3)	25	2.27
5.	วางระนาบที่น้ำท่วมซ้ำซาก	2 (8)	4 (12)	3 (6)	3 (3)	24	2.14
6.	สภาพแวดล้อมสกปรก	1 (4)	2 (6)	2 (4)	3 (3)	19	1.73
7.	ความน่าเชื่อถือของแม่น้ำลำคลอง	2 (8)	1 (3)	2 (4)	3 (3)	18	1.64
8.	กลิ่นและเสียงรบกวนจากการจราจรและโรงงาน	2 (8)	1 (3)	2 (4)	3 (3)	18	1.64
9.	อุบัติเหตุชุมชน	2 (8)	1 (3)	2 (4)	3 (3)	18	1.64
ปัญหาการคมนาคมขนส่งและทางจราจร							
10.	โครงข่ายถนนชำรุดทรุดโทรม	2 (8)	3 (9)	3 (6)	3 (3)	26	2.36
11.	การจราจรติดขัด	1 (4)	1 (3)	1 (2)	2 (2)	11	1.00
12.	ขาดที่จอดรถ	1 (4)	1 (3)	2 (4)	3 (3)	14	1.27
13.	ขาดสถานีขนส่ง	1 (4)	1 (3)	1 (2)	3 (3)	12	1.09
14.	การบริการขนส่งสาธารณะ	1 (4)	2 (6)	2 (4)	3 (3)	12	1.54
ปัญหาเศรษฐกิจ							
15.	แหล่งที่ตั้งธุรกิจไม่เหมาะสม	1 (4)	2 (6)	3 (6)	2 (2)	18	1.64
16.	ขาดคนขายรายส่งและบริษัท	1 (4)	2 (6)	3 (6)	2 (2)	16	1.45
17.	ขาดการลงทุนจากภาคเอกชน	4 (16)	4 (12)	3 (6)	3 (3)	37	3.36
18.	แหล่งที่ตั้งโรงงานไม่เหมาะสม	1 (4)	4 (12)	3 (6)	3 (3)	25	2.27
19.	ประชากรว่างงาน	3 (12)	5 (15)	3 (6)	3 (3)	36	3.27
20.	แรงงานคือคุณภาพ	3 (12)	4 (12)	3 (6)	3 (3)	33	3.00
21.	ระดับรายได้ประชากรเฉลี่ยต่ำ	3 (12)	4 (12)	3 (6)	3 (3)	33	3.00
ปัญหาสังคม-ประชากรและการเคหะ							
22.	ขาดสถานบริการทางการแพทย์	2 (8)	3 (9)	3 (6)	3 (3)	26	2.36
23.	ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	1 (4)	4 (12)	3 (6)	3 (3)	26	2.36
24.	ขาดคอมพิวเตอร์ศึกษา	2 (8)	2 (6)	1 (2)	3 (3)	19	1.73
25.	ขาดสถานที่พักผ่อน	1 (4)	3 (9)	1 (2)	3 (3)	18	1.64
26.	การเคลื่อนย้ายประชากร	1 (4)	2 (6)	3 (6)	3 (3)	19	1.73
27.	ขาดการลงทุนเพื่อการเคหะ	3 (12)	3 (9)	4 (8)	3 (3)	32	2.91
28.	ขาดคนคอยช่วยเหลือผู้พิการ	1 (4)	4 (12)	4 (8)	3 (3)	27	2.45
29.	แหล่งเสื่อมโทรมและสกปรกที่สาธารณะ	2 (8)	3 (9)	3 (6)	3 (3)	26	2.36
30.	ขาดคนคอยบริการต่าง ๆ แก่ผู้พิการ	1 (4)	3 (9)	3 (6)	3 (3)	22	2.00
ปัญหาสาธารณูปโภคสาธารณูปการ							
31.	การให้บริการประปา	2 (8)	4 (12)	4 (8)	3 (3)	31	2.82
32.	การกำจัดขยะ	3 (12)	3 (9)	1 (2)	3 (3)	26	2.36
ปัญหาทางการเมือง							
33.	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานรัฐบาลต่อชุมชนชาติพันธุ์	2 (8)	4 (12)	3 (6)	4 (4)	30	2.73
34.	มาตรฐานความเป็นอยู่ของชุมชนชาติพันธุ์	3 (12)	4 (12)	3 (6)	4 (4)	34	3.04

หมายเหตุ: (...) หมายถึง ค่าถ่วงน้ำหนัก

* ประเมินจากการสอบถามเจ้าหน้าที่ และประชากรในท้องถิ่น เนื่องจากปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่อ่อนไหว (Sensitive) จึงได้ไม่นำมารวมไว้ในแผนพัฒนา

น้ำเสีย

- 1.5 ปรับปรุงระบบการระบายน้ำ การป้องกันน้ำท่วม และระบบการกำจัด
  - 1.6 ปรับปรุงระบบการกำจัดขยะมูลฝอย
  2. นโยบายพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน มีแนวทางในการพัฒนาคือ
    - 2.1 ส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร
    - 2.2 ส่งเสริมการจ้างงานและการลงทุนภาคเอกชน
    - 2.3 ส่งเสริมตลาดกลางทางการประมง
  3. นโยบายพัฒนาคุณภาพของประชากร แนวทางการพัฒนาคือ
    - 3.1 ปรับปรุงบริการสาธารณสุข
    - 3.2 สนับสนุนการดำเนินการ เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
    - 3.3 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของท้องถิ่น
    - 3.4 ปรับปรุงและส่งเสริมสถานที่พักผ่อน และแหล่งเพิ่มพูนความรู้
    - 3.5 ส่งเสริมการเคหะสงเคราะห์
  4. นโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีแนวทางการพัฒนาคือ
    - 4.1 สร้างเสริมทัศนคติที่ดีของประชากรท้องถิ่นต่อหน่วยงานของรัฐ
    - 4.2 ยกระดับมาตรฐานชีวิตความเป็นอยู่ของประชากรกลุ่มชาติพันธุ์
- ทั้งนี้ สามารถนำแนวทางการพัฒนาข้างต้นมาพิจารณาถึงความสอดคล้องกับนโยบายในการพัฒนาจากหน่วยงานของรัฐ ที่มีความเกี่ยวข้องเนื่องกับการพัฒนาชุมชนเมืองปัตตานี ซึ่งนโยบายที่นำมาพิจารณานี้ได้แก่
1. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (ปี 2525-2529)
  2. แผนพัฒนาอำเภอเมือง จ.ปัตตานี ปี 2526-2529
  3. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเทศบาลเมืองปัตตานี พ.ศ. 2528

แนวทางการพัฒนาจากแผน ดังกล่าวสามารถสรุปได้ในหน้า 242 นอกจากนี้จะพิจารณาถึงความสอดคล้องกับนโยบายที่มีอยู่แล้ว ยังได้นำมาพิจารณาร่วมกับการตอบสนองต่อสภาพปัญหาของชุมชนที่ได้ศึกษาแล้วในบทที่ 4 เพื่อที่แนวทางการพัฒนาจะสามารถครอบคลุมสภาพปัญหาที่เป็นอยู่ของชุมชน จากหน้า 242 ดังนั้น จึงสรุปความสอดคล้องของแนวทางในการพัฒนาชุมชน กับนโยบายพัฒนาและสภาพปัญหาของชุมชนได้ตามตารางที่ 5.3

ข. การจัดอันดับความสำคัญของนโยบาย

การจัดอันดับความสำคัญของนโยบายมาจากค่าระดับความสำคัญของแนวทางการพัฒนาในแต่ละนโยบายมาหาความสัมพันธ์ ตามแผนภูมิที่ 5.1 ได้อันดับความสำคัญของแนวทางการพัฒนา คือ

อันดับที่	แนวทางการพัฒนา
1	จัดระ เบียบการไว้ที่คืน (1.68)
2	การคมนาคมขนส่ง (1.64)
	ส่งเสริมอุตสาหกรรม (1.64)
3	การเคหะสงเคราะห์ (1.61)
	ยกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ (1.61)
4	ความปลอดภัยในชีวิตา (1.54)
5	ปรับปรุงสาธารณูปโภค (1.50)
	สร้าง เสริมทัศนคติที่ดี (1.50)
6	ปรับปรุงการระบายน้ำ (1.48)
	ส่งเสริมการจ้างงาน (1.46)
	ส่งเสริมการศึกษาศาสนา(1.46)
7	ส่งเสริมตลาดกลางา (1.36)
8	ส่งเสริมสถานที่พักผ่อน (1.18)
9	ส่งเสริมเอกลักษณ์ของชุมชน (1.14)
10	ปรับปรุงการกำจัดขยะ (1.04)
11	การบริการสาธารณสุข (1.00)

สรุปแผนพัฒนา ที่เกี่ยวเนื่องกับการพัฒนาเทคโนโลยีที่สืบเนื่องกันของเมืองปาดานี

1. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (ปี 2525-2529)

1.1 การพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (หน้า 171-172)

เป้าหมายการพัฒนา

มาตรการการพัฒนา

1. ปรับปรุงโครงสร้างการฝึกและขยายโรงเรียนเศรษฐกิจ ให้กว้างขึ้น	1. การพัฒนาอุตสาหกรรม โดยหาผู้ทาง จัดตั้งเขตพัฒนาอุตสาหกรรมระดับจังหวัด
2. พัฒนาสังคมที่จังหวัดปาดานี และสาทร เอ็มมา และสุท	1. ขยายการศึกษาภาคบังคับโดยเน้นที่ โรงเรียนประถมศึกษา 2. จัดตั้งโรงเรียนศึกษาของศาสนาและ ศูนย์รับเด็กกำพร้า

1.2 การพัฒนาเมือง (หน้า 189-191) : การพัฒนาเมืองรอง และชุมชนชนบท

กำหนดเมืองปาดานีเป็นเมืองรอง เพื่อสามารถกระจายการพัฒนาจากเมืองหลัก (เมืองสงขลา-
หาดใหญ่) ไปสู่ชุมชนชนบท

มาตรการในการพัฒนา :

1. พัฒนาอุตสาหกรรมขนาดเล็กในเมือง เพื่อให้เป็นแหล่งรองรับแรงงานส่วนเกินจาก
ภาคเกษตรโดยจะดำเนินการจัดตั้งอุตสาหกรรมบริการพัฒนาทางการศึกษา และ วิทยุคลื่นใน
ท้องถิ่น อุตสาหกรรมครัวเรือน โภหารจัดตั้งวงเวียนด้านวินเซีย วิชาการ วิทยุกระจายเสียง และพัฒนา
แรงงานให้มีวิทยุภาคเกษตรในเชิงวาง

2. พัฒนาระบบบริการขั้นพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม ที่จำเป็นต่อการพัฒนาเมืองรอง ได้แก่

- ก. การจัดการระบบขนานน้ำ บึงก้นน้ำท่วม และกำจัดน้ำเสีย
- ข. การกำจัดขยะมูลฝอย
- ค. การจัดทำแผนแม่บทขยายบริการ ประปา โทรศัพท์
- ง. จัดระบบการจราจร
- จ. การบริการการศึกษาและสาธารณสุข

2. แผนพัฒนาอำเภอเมือง จังหวัดปาดานี (จากรายงานแผนพัฒนาอำเภอเมือง

จ.ปาดานี ปี 2526-2529)

1. ปรับปรุงการคมนาคมขนส่งให้ใช้ได้ทุกฤดูกาล
2. ปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรให้สามารถใช้ได้
อย่างเพียงพอ
3. ส่งเสริมให้ประชาชนมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเอง
4. ส่งเสริมการริโภคอาหารปลอดภัยที่ปลอดภัย
5. พัฒนาคุณภาพบุคคลด้านทัศนคติ ค่านิยม ความรู้ และวัฒนธรรมแก่เยาวชน
6. ส่งเสริมเยาวชนและประชาชนให้ได้รับโอกาสในการศึกษาอย่างทั่วถึง
7. ให้การคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
8. ทำนุบำรุงศาสนา ศาสนา พืชมรดกและประเพณีต่าง ๆ ของท้องถิ่น
9. ส่งเสริมให้ประชาชนและเยาวชนมีใจรักกีฬา
10. ส่งเสริมความเป็นระเบียบเรียบร้อย ประสิทธิภาพในการบริหารงานและการพัฒนา
แก่เจ้าหน้าที่ทุกระดับ
11. ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

3. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (ปี 2528-2532) : แผนพัฒนา

การพัฒนาระยะยาว (หน้า 26-28)

3.1 การพัฒนาโครงสร้างและการบริการพื้นฐาน

1. การปรับปรุงและพัฒนาการขนส่งทางอากาศและทางเรือให้
เพียงพอและสอดคล้องกับการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม และพาณิชย์การในเขตเมือง
2. การปรับปรุงระบบระบายน้ำท่วม การป้องกันน้ำท่วม
3. การปรับปรุงถนน ทางรถไฟ การก่อสร้างสะพาน
4. การกำจัดขยะมูลฝอย
5. การปรับปรุงโรงบำบัดน้ำเสีย
6. การปรับปรุงชุมชนแออัด
7. การปรับปรุงขยายกิจการประปา ไฟฟ้า
8. ก่อสร้างเขื่อนส่ง ผลิตโดยชาว

3.2 การพัฒนาเศรษฐกิจ เร่งพัฒนาเศรษฐกิจให้เป็นเมืองศูนย์กลางการ
การเงิน เมืองท่าเรือ เมืองอุตสาหกรรม เมืองท่องเที่ยว โดย

1. ส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมขนาดย่อม และอุตสาหกรรมในครอบครัว
2. ส่งเสริมการขายปลีก การบริการ และการพาณิชย์
3. สนับสนุนให้เกษตรกรผลิต และค้ำจุนสินค้าเกษตร

3.3 การพัฒนาสังคม

1. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา ศีลธรรมและประเพณีท้องถิ่น
2. ส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำในเมือง
3. ส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน สนับสนุนการวางแผนครอบครัว
4. พัฒนาระบบสาธารณสุขมูลฐาน
5. สร้างสวนสาธารณะ และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ศูนย์เยาวชน และ
สนามเด็กเล่น
6. ให้การคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
7. บึงก้น และงานปรมานาสาธารณสุขและยาเสพติด

3.4 การพัฒนาการใช้ประโยชน์และการผังเมือง

1. สร้างความผาสุกซึ่งก่อตัวกับอารยธรรมชาติ
2. ส่งเสริมสุขภาพของความเป็นอยู่ในสถาปัตยกรรม ศิลปกรรม หรือ
วิศวกรรม
3. ควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินในเมืองให้มีประสิทธิภาพ สมดุล และ
สอดคล้องกับขยายตัวของเมือง
4. ปรับปรุงผังเมืองให้ประชาชนใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสม และ
ป้องกันการบุกรุกพื้นที่ที่มีความสมบูรณ์ทางเกษตรกรรม
5. สนับสนุนโครงการพัฒนาเมือง และการวางผังเมือง เพื่อเป็นแนวทาง
การขยายตัวเมืองและการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสมกับเศรษฐกิจ
และสังคมท้องถิ่น

3.5 การพัฒนาการเมืองการปกครอง และการบริหาร

1. สร้างความมีใจรักที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
2. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

สรุปปฏิทินการดำเนินงานพัฒนาเมืองปาดานี ระยะยาว (ปี 2525-2532) สืบค้นจาก

1. ปีพัฒนาเศรษฐกิจเมืองรองในเขตเมือง และพัฒนาเขตพัฒนาเมืองรอง (วิสัยทัศน์ 74.5)
  2. ปีพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและนิคมอุตสาหกรรม (วิสัยทัศน์ 75.5)
  3. ปีพัฒนาการจัดเก็บขยะมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพ และไม่เกิดมลพิษ (วิสัยทัศน์ 76.5)
  4. ปีพัฒนาแรงงานด้วยคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพ (วิสัยทัศน์ 77.5)
  5. ปีพัฒนาการศึกษา การขยายโรงเรียนในเขตเมือง เขตชนบท เขตเมืองในการพัฒนา (วิสัยทัศน์ 78.5)
  6. ปีพัฒนาแหล่งผลิตในชุมชนเมือง (วิสัยทัศน์ 79.7)
  7. ปีพัฒนาถนนและสะพานต่าง ๆ ในเมือง อยู่ในสภาพดี (วิสัยทัศน์ 79.8)
  8. ปีพัฒนาสิ่งแวดล้อมจากกิจการอื่น ๆ เช่น อุตสาหกรรม โรงงาน อุตสาหกรรม (วิสัยทัศน์ 80.7)
  9. ปีพัฒนาถนนที่ขาดการบำรุงรักษาในเขตเมือง (วิสัยทัศน์ 81.5)
  10. ปีพัฒนาโครงการก่อสร้างด้านในเขตเมือง (วิสัยทัศน์ 82.5)
- ปีพัฒนาการขยายตัวของสถาบันที่ให้ความรู้ทางเทคนิคแก่ประชาชน เช่น วิทยาลัยเทคนิค
เป็นต้น (วิสัยทัศน์ 83.5)
11. ปีพัฒนาเขตพัฒนาเมืองรอง สวนสาธารณะ หรือสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ (วิสัยทัศน์ 84.5)
  12. ปีพัฒนาเขตพัฒนาเมืองรองที่มีฝีมือ (วิสัยทัศน์ 85.5)
  13. ปีพัฒนาการให้บริการด้านน้ำประปาไม่เพียงพอก และขยายบริการ (วิสัยทัศน์ 86.5)
  14. ปีพัฒนาการขนส่งมวลชนบริการต่าง ๆ เช่น ไฟฟ้า ประปา เป็นต้น สำหรับผู้มีรายได้น้อย
(วิสัยทัศน์ 87.5)
  15. ปีพัฒนาการส่งชุมชนขนาดใหญ่ จากภาคเกษตร (วิสัยทัศน์ 88.5)
  16. ปีพัฒนาเขตพัฒนาเมืองรอง และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย (วิสัยทัศน์ 89.5)
  17. ปีพัฒนาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (วิสัยทัศน์ 90.5)
  18. ปีพัฒนาเขตพัฒนาเมืองรองที่พัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการศึกษา และพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน
(วิสัยทัศน์ 91.5)

ที่มา: จากแผนพัฒนาการปกครองและเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น เมื่อเดือน พ.ค. 2528

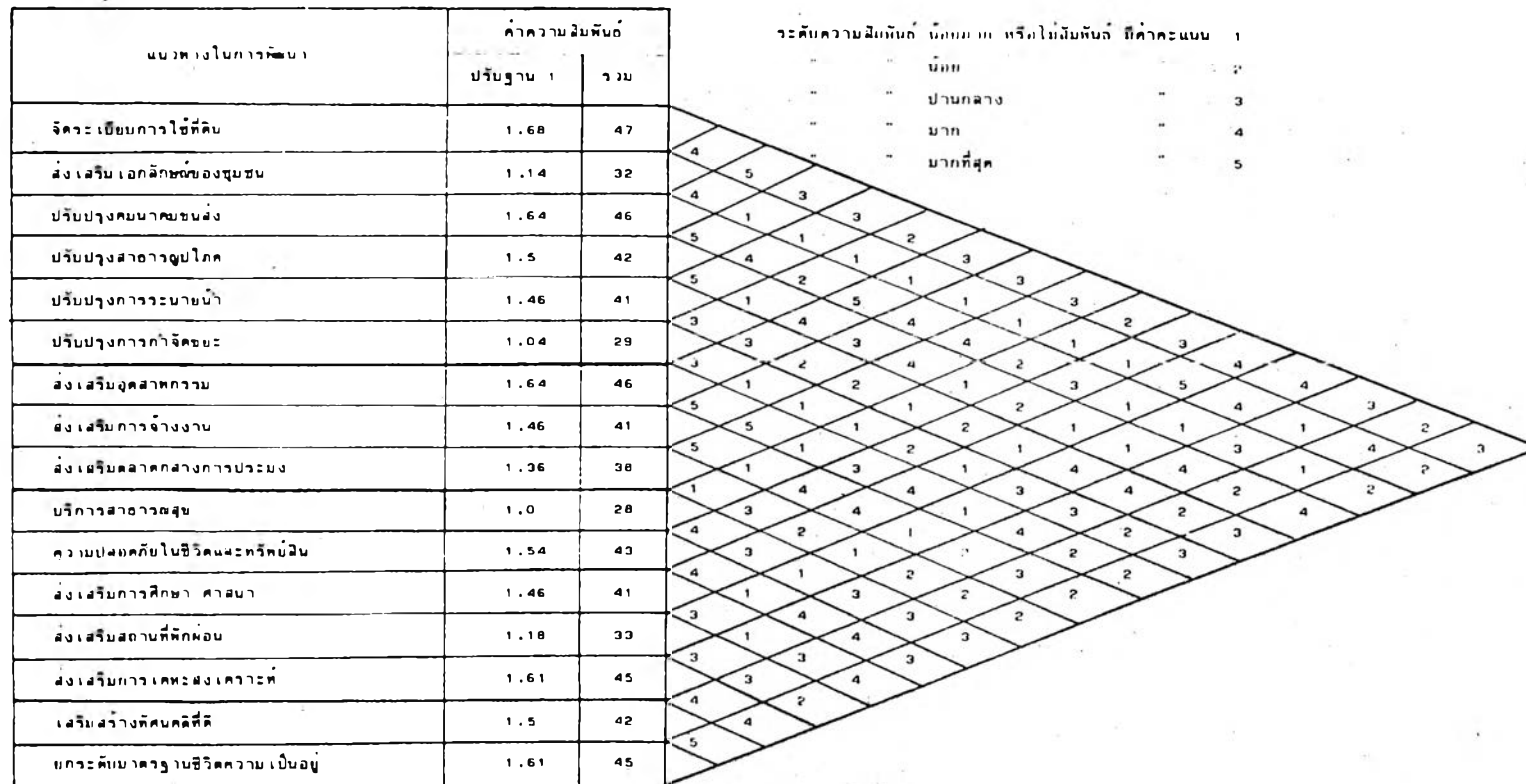
ตารางที่ 5.3 แสดงความสอดคล้องของแนวทางการพัฒนาชุมชนเมืองปัตตานี ต่อแผนพัฒนา
และสภาพปัญหาชุมชน

นโยบายและแนวทางในการพัฒนา	แผนพัฒนา ฉบับที่ 5	แผนพัฒนา อ.เมือง	แผนพัฒนา ทม.ปัตตานี	การตอบสนอง ต่อสภาพปัญหา ของชุมชน*
1. <u>นโยบายพัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพ</u>				
1.1 จัดระเบียบการใช้ที่ดิน			✓	
1.2 ส่งเสริมเอกลักษณ์ของชุมชน			✓	
1.3 ปรับปรุงระบบการคมนาคมขนส่ง	✓	✓	✓	✓
1.4 ปรับปรุงสาธารณูปโภค	✓	✓	✓	✓
1.5 ปรับปรุงการระบายน้ำ	✓		✓	✓
1.6 ปรับปรุงระบบการกำจัดขยะ	✓		✓	✓
2. <u>นโยบายพัฒนาเศรษฐกิจ</u>				
2.1 ส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูป	✓		✓	✓
2.2 ส่งเสริมการจ้างงาน	✓	✓	✓	✓
2.3 ส่งเสริมตลาดกลางทางการประมง			✓	✓
3. <u>นโยบายพัฒนาคุณภาพของประชากร</u>				
3.1 ปรับปรุงบริการสาธารณสุข	✓	✓	✓	
3.2 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน		✓	✓	✓
3.3 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา	✓	✓	✓	✓
3.4 ส่งเสริมสถานที่พักผ่อน		✓	✓	✓
3.5 ส่งเสริมการเคหะสงเคราะห์			✓	✓
4. <u>นโยบายเสริมสร้างความมั่นคง</u>				
4.1 เสริมสร้างทัศนคติที่ดี		✓	✓	
4.2 ยกกระดับมาตรฐานชีวิตความเป็นอยู่			✓	

หมายเหตุ: * พิจารณาจากปฏิกิริยาของชุมชนต่อปัญหา โดยใช้แบบสอบถามเป็นเกณฑ์วัด ปัญหาที่

ประชากรท้องถิ่น เห็นว่ามีความรุนแรง-ความรุนแรงมาก ใน 20 อันดับแรก

แผนภูมิที่ 5.1 แสดงค่าความสำคัญของนโยบายจากความสัมพันธ์ของแนวทางการพัฒนาในแต่ละนโยบาย

หมายเหตุ: ( ) ค่าระดับความสำคัญ

จากค่าคะแนนเฉลี่ยของแนวทางการพัฒนามาจัดอันดับความสำคัญของนโยบายได้ คือ

อันดับที่ 1 นโยบายสร้างเสริมความมั่นคงของพื้นที่ (1.14)

อันดับที่ 2 นโยบายพัฒนาเศรษฐกิจ (1.09)

อันดับที่ 3 นโยบายพัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพ (1.04)

อันดับที่ 4 นโยบายพัฒนาคุณภาพประชากร (1.00)

หมายเหตุ: ( ) ค่าระดับความสำคัญจากค่าคะแนนเฉลี่ยของแนวทางการพัฒนา

3. การกำหนดวัตถุประสงค์

การกำหนดวัตถุประสงค์พิจารณาจากนโยบายและแนวทางการพัฒนาชุมชนเมืองปัตตานี โดยนำแนวทางดังกล่าวมาจัดกลุ่มตามความสัมพันธ์ทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม ซึ่งมุ่งเน้นทางกายภาพเป็นสำคัญ ได้วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการใช้ที่ดินชุมชนเมืองปัตตานี คือ

1. การจัดระเบียบการใช้ที่ดิน

- 1.1 แก้ไขและปรับปรุงสภาพการใช้ที่ดินที่มีปัญหาในปัจจุบัน
- 1.2 กำหนดและจัดเตรียมพื้นที่รองรับการขยายตัวของประชากรในอนาคต
- 1.3 กำหนดประเภทและย่านการใช้ที่ดินที่เหมาะสมในแต่ละประเภทต่อสภาพของชุมชน
- 1.4 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ก่อให้เกิดเอกลักษณ์ของชุมชนเมือง

2. พัฒนาระบบการคมนาคมขนส่ง

- 2.1 ปรับปรุงโครงข่ายคมนาคมขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ
- 2.2 แก้ไขสภาพการจราจรติดขัด และส่งเสริมการจัดตั้งสถานีขนส่งผู้โดยสาร

3. พัฒนาการพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

3.1 ปรับปรุงประสิทธิภาพการให้บริการ และโครงการบริการด้านการระบายน้ำ, การประปา, การโทรศัพท์ และไฟฟ้า

3.2 ปรับปรุงการกำจัดขยะมูลฝอยและจัดตั้งระบบการบำบัดน้ำเสีย

3.3 ส่งเสริมการจัดสร้างตลาดกลางทางการประมง

4. พัฒนาการพื้นฐานทางสังคม

4.1 ปรับปรุงและขยายงานบริการสาธารณสุข

4.2 ปรับปรุงและขยายบริการด้านการดับเพลิง และป้อมหรือสถานีตำรวจย่อย

4.3 ปรับปรุงและขยายบริการทางการศึกษา, สถานที่ให้ความรู้ ศูนย์เยาวชน และศูนย์ฝึกวิชาชีพ

4.4 ส่งเสริมการจัดสร้างสถานที่พักผ่อนหย่อนใจภายในชุมชน

4.5 แก้ไขสภาพแหล่งเสื่อมโทรม

4.6 จัดหาพื้นที่เพื่อการอยู่อาศัยที่เหมาะสม

5. ยกกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์

5.1 การพัฒนาการใช้ที่ดิน

ก. จัดย่านการใช้ที่ดินของชุมชนมุสลิม โดยกำหนดให้มีกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักศาสนา

ข. จัดเตรียมพื้นที่ตามความต้องการการใช้ที่ดินของชุมชนมุสลิม

5.2 พัฒนาสภาพแวดล้อม

ก. ยกกระดับมาตรฐานการก่อสร้าง

ข. ปรับปรุงระบบการสุขาภิบาลและพัฒนาสภาพแวดล้อม

ค. จัดเตรียมบริการด้านสาธารณสุขปโภคสาธารณสุขการ

ง. ปรับปรุงระบบการระบายน้ำและการกำจัดขยะ

5.3 พัฒนาพื้นฐานทางสังคม

ก. ขยายบริการทางการศึกษา อันได้แก่ สถานศึกษา ศูนย์ฝึกอาชีพ และศูนย์วัฒนธรรม

ข. จัดเตรียมพื้นที่ศูนย์รวมของชุมชน อาทิ มัสยิด สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ทั้งนี้ การวางรูปแบบการใช้ที่ดินของชุมชนมุสลิมจะต้องอยู่ภายใต้โครงร่างหลักของรูปแบบการใช้ที่ดินของชุมชนเมืองปัตตานี

จากวัตถุประสงค์การใช้ที่ดินดังกล่าวข้างต้น นำมาหาคำน่ำหนักของแต่ละวัตถุประสงค์จากความสัมพันธ์ระหว่างแนวทางในการพัฒนากับสภาพปัญหาของชุมชนตามตารางที่ 5.4 เพื่อนำไปสู่การประเมินทางเลือกรูปแบบการใช้ที่ดินที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพชุมชนเมืองปัตตานีในลำดับต่อไป ทั้งนี้คำน่ำหนักของวัตถุประสงค์ที่ได้คือ

วัตถุประสงค์การใช้ที่ดิน	คำน่ำหนัก (ค่าเฉลี่ย)	ปรับฐาน 1
1. การจัดระเบียบการใช้ที่ดิน	24.8	1.8
- การจัดระเบียบการใช้ที่ดิน	38.4	
- การส่งเสริมเอกลักษณ์ของชุมชน	11.2	
2. พัฒนาระบบการคมนาคมขนส่ง	23.8	1.7
3. พัฒนาบริการพื้นฐานทางเศรษฐกิจ	19.1	1.4
- การสาธารณสุขโรค	15.2	
- การระบายน้ำ	22.8	
- การกำจัดขยะ	17.0	
- ตลาดกลางทางการประมง	21.6	
4. พัฒนาบริการพื้นฐานทางสังคม	13.8	1.0
- บริการสาธารณสุข	7.7	
- ความปลอดภัยในชีวิต	3.6	
- การศึกษาศาสนา	18.8	
- สันทนาการ	7.4	
- เคนะสงเคราะห์	31.4	
5. พัฒนามาตรฐานความเป็นอยู่ประชากรกลุ่มชาติพันธุ์	23.4	1.7

ตารางที่ 5.4 แสดงค่าสัมพันธระหว่างแนวทางในการพัฒนากับปีฐานของชุมชนเมืองปด น

ค่าสัมพันธ		1.68	1.14	1.64	1.5	1.46	1.04	1.64	1.46	1.36	1.0	1.54	1.46	1.10	1.61	1.5	1.61
ปีฐาน	แนวทางการพัฒนา	การใช้ที่ดิน	โอกาสของชุมชน	การคมนาคมขนส่ง	สาธารณูปโภค	การบริการ	การบริการ	การบริการ	การบริการ	การบริการ	การบริการ	การบริการ	การบริการ	การบริการ	การบริการ	การบริการ	การบริการ
	ปีฐาน	การใช้ที่ดิน	โอกาสของชุมชน	การคมนาคมขนส่ง	สาธารณูปโภค	การบริการ	การบริการ	การบริการ	การบริการ	การบริการ	การบริการ	การบริการ	การบริการ	การบริการ	การบริการ	การบริการ	การบริการ
2.73	1. การขยายตัวของชุมชน	4.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.09	2. การใช้ที่ดินผสม	5.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.45	3. การใช้ที่ดินแออัด	4.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.27	4. มาตรฐานการก่อสร้าง	-	-	3.7	3.4	3.3	-	-	-	-	-	-	-	-	3.6	-	3.6
2.64	5. การระบายน้ำและน้ำท่วม	-	-	-	-	3.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.73	6. สภาพแวดล้อมทุกไตรมาส	2.9	-	2.8	-	2.5	1.8	-	-	-	-	-	-	-	2.8	-	2.8
1.64	7. ความน่าเชื่อถือของแม่น้ำ	-	-	-	-	2.4	1.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.64	8. กลิ่นและเสียงรบกวน	2.7	-	2.7	-	-	1.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.64	9. ภูมิทัศน์ชุมชน	2.7	1.9	2.7	-	-	1.7	-	-	-	-	-	-	1.9	-	-	-
2.36	10. โครงข่ายถนนชั่วคราว	-	-	3.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.0	11. การจราจรติดขัด	-	-	1.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.27	12. ชุมชนที่จอดรถ	-	-	2.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.09	13. ชุมชนสถานีขนส่ง	-	-	1.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.54	14. การบริการขนส่งมวลชน	-	-	2.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.64	15. แหล่งที่ตั้งธุรกิจ	2.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.45	16. ชุมชนคนรับจ้าง	-	-	-	-	-	-	-	2.1	2.0	-	-	-	-	-	-	-
3.36	17. ชุมชนการลงทุน	-	-	-	-	-	-	5.5	4.9	4.6	-	-	-	-	-	4.4	-
2.27	18. ที่ตั้งโรงงานไม่เหมาะสม	3.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.27	19. ประชากรว่างงาน	-	-	-	-	-	-	5.4	4.8	4.4	-	-	-	-	-	-	-
3.0	20. นางงานค้อยูกฎหมาย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.30	-	-	-	-	-
3.0	21. ระดับรายได้ประชากร	-	-	-	-	-	-	4.9	4.4	4.1	-	-	-	-	-	-	-
2.36	22. บริการทางการแพทย์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.36	-	-	-	-	-	-
2.36	23. ความปลอดภัยในชีวิต	-	2.7	-	-	-	-	-	-	-	2.36	3.6	3.4	-	-	3.8	3.8
1.73	24. ชุมชนคนสอนศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.5	-	-	-	-	-
1.64	25. สถานการณ์ที่พักผ่อน	2.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.9	-	-	-	-
1.73	26. การเคลื่อนย้ายประชากร	-	-	-	-	-	-	3.4	2.5	2.3	-	-	-	-	-	-	-
2.91	27. ชุมชนการลงทุนเพื่อการเกษตร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.7	-	-
2.45	28. ชุมชนที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.4	-	-
2.36	29. แหล่งเสื่อมโทรม	-	-	-	-	3.4	2.4	-	-	-	-	-	-	-	3.8	-	3.8
2.0	30. ชุมชนคนบริการ	-	-	-	3.0	2.9	2.1	-	-	-	2.0	-	-	-	3.7	-	-
2.82	31. การบริการประปา	-	-	-	4.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.36	32. การกำจัดขยะ	-	-	-	-	-	2.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.73	33. สภาพถนนของหน่วยงาน	-	3.1	-	-	-	-	-	-	-	-	4.0	-	-	4.4	4.4	4.4
3.09	34. มาตรฐานความปลอดภัย	5.2	3.5	-	4.6	4.5	3.2	5.06	4.51	4.7	3.08	-	4.5	3.6	5.0	-	5.0
		38.4	11.2	23.8	15.2	22.8	17.0	24.3	23.2	21.6	7.7	3.6	18.8	7.4	11.4	11.6	21.4

ที่มา: จากตารางที่ 5.1 และแผนภูมิที่ 5.1

4. การคาดการณ์การใช้ที่ดินชุมชนเมืองปัตตานี

เพื่อให้การวางแผนการใช้ที่ดินสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการพัฒนา และขนาดประชากรที่ได้คาดการณ์ไว้ในอนาคตที่จะจัดเตรียมพื้นที่การใช้ที่ดินแต่ละประเภทตามความต้องการ โดยพิจารณาจากแนวโน้มการใช้ที่ดินที่เป็นมาในอดีต กล่าวคือ

ก. แนวโน้มการใช้ที่ดินจากอดีต

จากการศึกษาวิวัฒนาการการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ ตามตารางที่ 5.5 สามารถพิจารณาได้คือ

1. แนวโน้มการใช้ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย

ในคลาดช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ปี 2519-2526 การใช้ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างเด่นชัดโดยมีอัตราเฉลี่ยร้อยละ 29.23 ต่อปี ขณะที่การขยายตัวของประชากรในช่วงระยะเวลาดังกล่าวมีอัตราเฉลี่ยร้อยละ 3.71 ต่อปี และเมื่อมาพิจารณาความหนาแน่นของการใช้ที่ดิน มีสัดส่วนการใช้ที่ดิน เพื่อการอยู่อาศัยหนาแน่นมาก : หนาแน่นปานกลาง : หนาแน่นน้อย เป็น 30 : 30 : 40 ตามลำดับ แต่เนื่องจากในบริเวณที่อยู่อาศัยหนาแน่นมากจะเป็นพื้นที่พาณิชยกรรมด้วย ดังนั้น อาจพิจารณาสัดส่วนพื้นที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง และหนาแน่นน้อย เป็นร้อยละ 42.86 และ ร้อยละ 57.14 ตามลำดับ โดยจะใช้สัดส่วนดังกล่าวมากำหนดพื้นที่ในอนาคต

2. แนวโน้มการใช้ที่ดินเพื่อพาณิชยกรรม

การใช้ที่ดินเพื่อพาณิชยกรรม มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 13.98 ต่อปี ในช่วงระยะเวลาปี 2519-2526 หรือมีสถานการณ์เพิ่มขึ้นจากปี 2522-2526 ในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 9.10 ต่อปี ดังนั้นแนวโน้มการขยายตัวของการใช้ที่ดินมีความเข้มข้นปานกลาง (Intermediate landuse)

ตารางที่ 5.5 แสดงแนวโน้มการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ พื้นที่ศึกษา จากปี 2519 และ 2526

ประเภทการใช้ที่ดิน	พื้นที่ศึกษา	ปี 2519		ปี 2526	
		ไร่	สัดส่วนไร่ต่อ 1,000 คน	ไร่	สัดส่วนไร่ต่อ 1,000 คน
ที่อยู่อาศัย	ในเขต	240.04	8.64	976.0	28.30
	นอกเขต	127.0	13.46	1,233.0	88.73
	รวม	367.04	7.71	2,209.0	46.39
พาณิชยกรรม	ในเขต	62.3	2.24	145.0	4.20
	นอกเขต	12.5	1.32	42.0	3.02
	รวม	74.8	2.02	187.0	3.93
อุตสาหกรรมและคลังสินค้า	ในเขต	26.19	0.94	110.0	3.19
	นอกเขต	40.0	4.24	194.0	13.97
	รวม	66.19	1.79	304.0	6.38
สถานที่ราชการ	ในเขต	73.14	2.63	109.0	3.16
	นอกเขต	104.5	11.08	173.0	12.46
	รวม	177.64	4.8	282.0	5.92
สถานศึกษา	ในเขต	163.59	5.89	197.1	5.72
	นอกเขต	436.76	46.3	444.27	31.99
	รวม	606.35	16.37	641.37	13.47
ศาสนสถาน	ในเขต	45	1.62	45	1.31
	นอกเขต	88	9.33	95	6.84
	รวม	133	3.59	130	2.94
สาธารณูปโภคสาธารณูปการ	ในเขต	9.0	0.32	9.0	0.26
	นอกเขต	-	-	15.0	1.08
	รวม	9.0	0.19	24.0	0.5
สถานที่พักผ่อน	ในเขต	20.29	0.73	10.06	0.29
	นอกเขต	-	-	355.58	25.6
	รวม	20.29	0.55	365.64	7.68
ถนนและซอย	ในเขต	146	5.26	150	4.35
	นอกเขต	221.2	23.48	242.64	17.47
	รวม	367.2	9.91	392.64	8.24

ที่มา: คำนวณจากตารางที่ 4:10

3. แนวโน้มการใช้ที่ดินเพื่ออุตสาหกรรม และคลังสินค้า

การใช้ที่ดินในด้านอุตสาหกรรมและคลังสินค้า มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะบริเวณนอกเขตเทศบาลคือ มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 24.33 ต่อปี เป็นการขยายตัวของโรงเก็บสินค้า อัตราเฉลี่ยร้อยละ 34.13 ต่อปี และเป็นการขยายตัวของอุตสาหกรรม อัตราเฉลี่ยร้อยละ 21.88 ต่อปี และจากโครงการของทางราชการ ซึ่งประกอบด้วยโครงการเขตอุตสาหกรรมและท่าเทียบเรือชายฝั่งทะเล เป็นผลให้มีพื้นที่อุตสาหกรรมและโรงเก็บสินค้าเพิ่มขึ้น 1,446 ไร่ในปี 2534

4. แนวโน้มการใช้ที่ดินสถานที่ราชการ

การขยายตัวของการใช้ที่ดินไปเป็นอัตราเฉลี่ยร้อยละ 6.82 ต่อปี ในช่วงปี 2519-2526 แต่อย่างไรก็ตาม แนวโน้มการเพิ่มของการใช้ที่ดินดังกล่าว ขึ้นอยู่กับโครงการของทางราชการ โดยมีโครงการตั้งศูนย์ราชการใหม่ มีเนื้อที่ประมาณ 181.15 ไร่ ซึ่งคาดว่าโครงการจะแล้วเสร็จภายใน พ.ศ.2534

5. แนวโน้มการใช้ที่ดินสถานศึกษา

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบการใช้ที่ดินสถานศึกษาค่อนักเรียนในชุมชนของพื้นที่ศึกษากับมาตรฐานของการเคหะแห่งชาติ ปรากฏว่า

	สัดส่วนจากพื้นที่ศึกษา	มาตรฐานสัดส่วนจากการเคหะแห่งชาติ
ระดับอนุบาลและประถมศึกษา	9,067 คน ต่อ 132.35 ไร่ คิดเป็น 14.6 ไร่ต่อ 1,000 คน	200 ไร่ต่อ 1,000 คน
ระดับมัธยม (สามัญและอาชีพ)	7,764 คน ต่อ 137.51 ไร่ คิดเป็น 17.71 ไร่ต่อ 1,000คน	100 ไร่ต่อ 1,000 คน
ระดับอุดมศึกษา (ปริญญาตรี)	2,066 คน ต่อ 371.51 ไร่ คิดเป็น 179.82 ไร่ต่อ 1,000คน	25 ไร่ต่อ 1,000 คน

จะเห็นได้ว่า พื้นที่สำหรับสถานศึกษาค่ากว่ามาตรฐานมาก ยกเว้นในระดับอุดมศึกษา สำหรับแนวโน้มการใช้ที่ดินจากปี 2519-2526 การใช้ที่ดินเพื่อสถานศึกษามีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 0.95 ต่อปี เป็นผลให้สัดส่วนการใช้ที่ดินต่อประชากรลดลง และเมื่อพิจารณาประกอบกับบทบาทตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฯ ฉบับที่ 5 ในการที่จะส่งเสริมการศึกษา ดังนั้นการใช้ที่ดินดังกล่าวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอีกมาก

6. แนวโน้มการใช้ที่ดินด้านศาสนสถาน

จากปี 2519-2526 ศาสนสถานในเขตเทศบาลไม่เพิ่มขึ้น สำหรับนอกเขตเทศบาล มีสำนักสงฆ์เพิ่มขึ้นอีก 1 แห่ง และในอนาคตคาดว่า ศาสนสถานมีแนวโน้มมีจำนวนเท่าเดิม

7. แนวโน้มการใช้ที่ดินด้านสาธารณูปโภคสาธารณูปการ

การขยายตัวของการใช้ที่ดินเพื่อสาธารณูปโภคสาธารณูปการ ขึ้นอยู่กับโครงการของทางราชการ ซึ่งโครงการมี

1. โครงการก่อสร้างสถานีขนส่ง สถานีที่ตั้งโครงการคาดว่าจะตั้งบริเวณศูนย์การค้าสี่แยกหนองจิก พื้นที่ 3 ไร่ คาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2534 แต่ทั้งนี้โครงการกำลังอยู่ในขั้นพิจารณาสถานที่ตั้ง ซึ่งควรพิจารณาให้เหมาะสมต่อรูปแบบการใช้ที่ดิน นอกจากนี้พื้นที่สถานีขนส่งยังไม่เหมาะสม จึงกำหนดให้พื้นที่โครงการเป็น 10 ไร่ (กองจัดโครงการและประเมินผล 10 - 11)

2. โครงการขยายโรงผลิตของการประปา พื้นที่ 32.1 ไร่ ตั้งอยู่บริเวณศูนย์ราชการใหม่ คาดว่าแล้วเสร็จภายในปี 2534

3. โครงการก่อสร้างโรงฆ่าสัตว์ มีโครงการย้ายไปตั้งบริเวณ ถ.ปากน้ำ พื้นที่ 30 ไร่ คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปี 2534 แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากในบริเวณดังกล่าวมีโครงการก่อสร้างสวนสาธารณะ สถานที่ตั้งจึงยังไม่เหมาะสม จึงควรพิจารณาให้เหมาะสมต่อรูปแบบการใช้ที่ดิน

4. เนื่องจากปัญหาด้านการระบายน้ำ และความเน่าเสียของแม่น้ำลำคลอง ในปัจจุบัน ประกอบกับการส่งเสริมอุตสาหกรรมและการขยายตัวของชุมชน นอกจากนี้ในบริเวณ ชายฝั่งทะเลด้านตะวันตก ยังได้จัดเป็นสถานที่พักผ่อน จึงสมควรจัดสร้างโรงบำบัดน้ำเสีย โดย เสนอระบบบำบัดน้ำเสีย วิธี Stabilization pond ซึ่งเป็นวิธีที่มีความยุ่งยากสิ้นเปลือง ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้าง (รวมราคาที่ดิน) และค่าดำเนินการน้อยที่สุด (Camp, Dresser and Makee 1968 : 52 และ Duncan 1977 อ้างใน สมเกียรติ เรือนทองดี 2526 : 280 - 281) เป็นวิธีการที่อาศัยกระบวนการทางธรรมชาติ โดยใช้บ่อนุกรมกลางแจ้งต้องใช้ พื้นที่มาก ซึ่งระบบ Stabilization pond มีความเหมาะสมนอกจากที่กล่าวมาข้างต้นคือ

- ก. ราคาที่ดินมีราคาไม่สูงมาก โดยราคาตารางวาละ 28-200 บาท
ในกลุ่มราคาต่ำสุด
- ข. พื้นที่ในบริเวณชุมชนยังมีที่ว่างอีกมาก
- ค. น้ำเสียที่ได้รับการบำบัดแล้ว สามารถนำมาใช้เพาะปลูกได้อีก

การพิจารณาขนาดพื้นที่เพื่อตั้งโรงงานบำบัดน้ำเสีย สามารถกำหนดกว้าง ๆ จากปริมาณน้ำเสียที่ต้องบำบัดโดยแบ่งเป็น น้ำเสียจากชุมชนซึ่งได้จาก ที่อยู่อาศัย พาณิชยกรรม สถานที่ราชการ และอุตสาหกรรมขนาดเล็ก สำหรับน้ำเสียจากเขตอุตสาหกรรมได้รับการบำบัด จากโรงงานบำบัดน้ำเสียในเขตอุตสาหกรรม จึงพิจารณาเฉพาะน้ำเสียจากแหล่งข้างต้น และ เนื่องจากไม่มีกิจกรรมใดพิเศษ จึงใช้เกณฑ์ปริมาณน้ำเสียเท่ากัน โดยหาจาก

ปริมาณน้ำเสีย	150 ลิตร/คน/วัน
จำนวนประชากรในปี 2544	74,767 คน
ปริมาณน้ำเสียรวม	11,215,050 ลิตร/วัน
ปริมาณน้ำเสียที่ต้องบำบัด 60%	6,729,030 ลิตร/วัน
ปริมาณ BOD* (0.000109)	733.46 ก.ก./ลิตร/วัน

---

* BOD = Biochemical Oxygen Demand

ขนาดบ่อนุกรมกลางแจ้งใช้มาตรฐานปริมาณบรรจุ

BOD 50. ปอนด์ต่อเอเคอร์ต่อวันหรือ 9 ก.ก.

ต่อไร่ต่อวัน (วิทยา เพียรวิจิตร 2525 :

63 และ 67)

81.49 ไร่

ดังนั้น บ่อนุกรมฯ มีพื้นที่เป็น 81.49 ไร่ หรือคิดเป็นพื้นที่โรงงานบำบัดน้ำเสีย 85 ไร่ โดยกำหนดให้แล้วเสร็จในปี 2544

สรุปพื้นที่เพื่อสาธารณสุขโรคสาธารณสุขการ ในช่วงปี 2534 ประมาณ 72.1 ไร่ และในช่วงปี 2544 ประมาณ 85 ไร่

8. แนวโน้มการใช้ที่ดินสำหรับสถานที่พักผ่อน

จากมาตรฐานการใช้ที่ดินสำหรับสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของสำนักผังเมือง 1.8 ไร่ ต่อ 1,000 คน เมื่อนำมาเปรียบเทียบการใช้ที่ดินในปี 2534, 2539 และ 2544 เป็น 108.12 ไร่ 121.28 ไร่ และ 134.58 ไร่ ต่อ 1,000 คน ตามลำดับ ดังนั้นพื้นที่เพื่อการพักผ่อนในชุมชนจะเพียงพอในปี 2544

9. แนวโน้มการใช้ที่ดินสำหรับถนนและซอย

การใช้ที่ดินสำหรับถนนและซอย ในตลอดช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ปี 2519-2526 มีการขยายตัวเฉลี่ยเพียงร้อยละ 0.96 ต่อปี โดยเฉพาะในเขตเทศบาล มีการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 0.39 ต่อปี

ข. การกำหนดมาตรฐานในการคาดการณ์

ในการวางแผนการใช้ที่ดิน จำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานการใช้ที่ดิน เพื่อพัฒนาคุณภาพของการใช้ที่ดินได้ดีขึ้น ขณะเดียวกันก็เป็นแนวทางในการคาดการณ์ความต้องการใช้พื้นที่ในอนาคต แต่สืบเนื่องจากในประเทศไทยยังไม่มีมาตรฐานใดเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป จึงพิจารณากำหนดมาตรฐานในการคาดการณ์จาก การศึกษาของภาควิชาผังเมือง ซึ่งศึกษาจากสัดส่วนการใช้ที่ดินแต่ละประเภท ในเขตชุมชนเมืองของเทศบาล 41 แห่ง ตามตารางที่ 5.6

ตารางที่ 5.6 สัดส่วนการใช้ที่ดินของเทศบาล 41 แห่ง ในประเทศไทย

C ประเภทการใช้ที่ดิน	Intensive Landuse			Intermediate Landuse			Extensive Landuse		
	Max	$\bar{X}$	Min	Max	$\bar{X}$	Min	Max	$\bar{X}$	Min
1. ที่อยู่อาศัย	34.95	26.55	18.80	47.56	42.82	37.73	61.09	59.08	56.39
2. พาณิชยกรรม	3.25	2.53	1.59	6.06	4.92	3.83	8.7	7.51	6.83
3. จุดสหกรณ์และโรงเก็บสินค้า	2.42	1.9	1.0	5.85	3.95	2.95	2.42	1.9	1.0
4. ศาสนสถาน	4.53	3.04	1.51	6.85	5.86	5.23	8.51	8.26	7.96
5. สถานศึกษา	3.92	3.42	2.12	7.7	6.29	4.69	15.51	11.48	9.20
6. สถานที่ราชการ	5.58	3.65	2.26	9.2	7.92	6.54	17.37	14.20	11.33
7. สาธารณูปโภค-สาธารณูปการ	0.49	0.39	0.26	1.53	0.96	0.61	5.36	2.48	1.83
8. สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	1.97	0.75	0	3.17	2.6	2.21	9.0	6.06	4.29
9. ถนนและซอย	7.59	6.09	4.56	10.18	9.61	7.86	12.41	11.86	11.16

ที่มา: รายงานฉบับพิเศษ องค์การสวนจิตรลดาปฏิบัติการวางแผน 2 ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี 2527

หมายเหตุ: เทศบาล 41 แห่ง ประกอบด้วย

- เทศบาลเมือง กระบี่, กาฬสินธุ์, กำแพงเพชร, ขอนแก่น, ฉะเชิงเทรา, เชียงราย, เชียงใหม่, ชุมพร, ตาก, นครปฐม, นครศรีธรรมราช, นครสวรรค์, นครพนม, น่าน, ประจวบคีรีขันธ์, ปราจีนบุรี, ปัตตานี, พระนครศรีอยุธยา, พิจิตร, นคร, พะเยา, เพชรบูรณ์, พิษณุโลก, มหาสารคาม, แม่ฮ่องสอน, บะลา, ระยอง, ราชบุรี, ร้อยเอ็ด, เลย, ลำปาง, ลำพูน, ศรีสะเกษ, สกลนคร, สมุทรสงคราม, สระบุรี, สตูล, สุโขทัย, สุพรรณบุรี, และหนองคาย
- เทศบาลตำบล เมืองพล

ตารางที่ 5.7 แสดงสัดส่วนการใช้ที่ดินชุมชนเมืองปัตตานี ปี 2519 และ 2526 และมาตุฐานสัดส่วนการใช้ที่ดินสำหรับชุมชน

ไว้ : 1,000 คน

ประเภทการใช้ที่ดิน	ปี 2519	ปี 2526	สัดส่วน Min-Max	หมายเหตุ
1. ที่อยู่อาศัย	7.71	46.39	47.56-56.39	แนวโน้มขยายตัวขึ้น
2. พาณิชยกรรม	2.02	3.93	3.83- 4.92	แนวโน้มขยายตัวขึ้น, ปัจจัยทางเศรษฐกิจของชุมชน
3. จุดสหกรณ์และโรงเก็บสินค้า	1.79	6.38	โครงการ	ปัจจัยทางเศรษฐกิจ
4. สถานที่ราชการ	4.8	5.92	โครงการ	โครงการจากทางราชการ
5. สถานศึกษา	16.37	13.47	11.48-13.51	แนวโน้มลดลงแต่จากแผนพัฒนาที่จะส่งเสริมการศึกษาฉบับที่ 5 คำนวณขยาย
6. ศาสนสถาน	3.59	2.94	คงที่	จำนวนเพิ่มขึ้น
7. สาธารณูปโภค/สาธารณูปการ	0.19	0.5	โครงการ	โครงการจากทางราชการ
8. สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	0.55	7.68	คงที่	จำนวนไม่เพิ่มขึ้น
9. ถนนและซอย	9.91	8.24	7.59- 7.86	แนวโน้มลดลงแต่เป็นปัจจัยส่งเสริมบทบาทของชุมชน

ที่มา: จากแนวโน้มการใช้ที่ดิน, ตาราง 5.5 และ 5.6

ค. การคาดการณ์การใช้ที่ดิน และการจัดทำ Landuse programe

การคาดการณ์การใช้ที่ดิน พิจารณาจาก

1. แนวโน้มการใช้ที่ดินแต่ละประเภทที่เป็นมาในอดีตและนโยบายในการพัฒนาชุมชน
2. มาตรฐานการใช้ที่ดิน ซึ่งมีเกณฑ์สูง ปานกลาง และต่ำ โดยจะเลือกเกณฑ์ใดพิจารณาจากแนวโน้มการใช้ที่ดินของชุมชน
3. เกณฑ์ที่เลือกจะสูงกว่าระดับเฉลี่ยของแนวโน้มเดิม ทั้งนี้ก็เพื่อกระตุ้นให้ชุมชนมีการพัฒนายกระดับมาตรฐานอยู่ตลอดเวลา

ดังนั้น เกณฑ์ที่ใช้ในการคาดการณ์และจัดทำ Landuse programe จึงกำหนดตามตารางที่ 5.7 ประกอบเข้ากับโครงการที่มีอยู่ คาดการณ์และจัดทำ Landuse programe ตามตารางที่ 5.8 สรุปความต้องการพื้นที่ในอนาคต (ตารางที่ 5.9) ได้ คือ

ปี 2526	มีพื้นที่ก่อสร้าง 4,545.65 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 22.40 ของพื้นที่ทั้งหมด
ปี 2534	มีพื้นที่ก่อสร้าง 6,896.41 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 33.44 ของพื้นที่ทั้งหมดเพิ่มขึ้น 2,350.76 ไร่
ปี 2539	มีพื้นที่ก่อสร้าง 7,485.58 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 36.29 ของพื้นที่ทั้งหมดเพิ่มขึ้น 589.17 ไร่
ปี 2544	มีพื้นที่ก่อสร้าง 8,166.51 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 39.60 ของพื้นที่ทั้งหมดเพิ่มขึ้น 680.93 ไร่
ปี 2526-2544	รวมเพิ่มขึ้น 3,620.86 ไร่

ตารางที่ 5.8 แสดงการคาดการณ์การใช้ที่ดิน พื้นที่ศึกษา ปี 2534, 2539 และ 2544

ประเภทการใช้ที่ดิน	มาตรฐานการใช้ที่ดิน	การใช้ที่ดินปี 2524	การคาดการณ์พื้นที่		
			ปี 2534	ปี 2539	ปี 2544
จำนวนประชากร (คน)	-	48,225	60,069	67,378	74,767
จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น	-	-	11,844	7,309	7,389
1. ที่อยู่อาศัย	47.56-56.39	2,209.0	11.844x56.39 = 667.88 2,209+667.88 = 2,876.88	7.309x56.39 = 412.15 2,876.88+412.15=3,289.03	7.389x56.39 = 416.67 3,289.03+416.67=3,705.7
หนาแน่นปานกลาง	42.86%	946.78	1,233.03	1,409.68	1,588.26
หนาแน่นน้อย	57.14%	1,262.22	1,643.85	1,879.35	2,117.44
2. พาณิชยกรรมและ พักอาศัยหนาแน่นมาก	3.83- 4.92	187.0	11.844x4.92 = 58.27 187+58.27= 254.27	7.309x4.92 = 35.96 245.27+35.69 = 281.23	7.389x4.92 = 36.35 281.23+36.25= 317.58
3. อุตสาหกรรมและ โรงเก็บสินค้า*	6.38	304.0	11.844x6.38 = 75.56 304+75.56= 379.56	7.309x6.38 = 46.63 379.56+46.63 = 426.19	7.389x6.38 = 47.14 426.19+47.14= 473.33
4. สถานบริการ	โครงการ	282	282+181.15 = 463.15	463.15	463.15
5. สถานศึกษา	9.2-11.48	641.37	11.844x11.48 = 135.97 641.37+135.97 = 777.34	7.309x11.48 = 83.91 777.34+83.91 = 861.25	7.389x11.48 = 84.83 861.25+84.83 = 946.08
6. สวนสาธารณะ	คงที่	140	140	140	140
7. สาธารณูปโภค-สาธารณูปการ	โครงการ	24.0	24 + 72.1 = 96.1	96.1	96.1 + 85.0 = 181.1
8. สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	คงที่	365.64	= 365.64	365.64	365.64
9. ถนนและซอย	7.59-7.86	392.64	11.844x 7.86 = 93.09 392.64+93.09 = 485.73	7.309x7.86 = 57.45 485.73+57.45 = 543.18	7.389x11.48 = 58.08 543.18+58.08 = 601.26

หมายเหตุ: * พื้นที่อุตสาหกรรมเมื่อคาดการณ์จากขนาดในม.เดิมในปี 2526 พื้นที่อุตสาหกรรมในปี 2544 เป็น 473.33 ไร่ ซึ่งพื้นที่โครงการ 11,446 ไร่ เพียงพอต่อความต้องการ

ตารางที่ 5.8 แสดงการเปรียบเทียบสัดส่วนการใช้ที่ดินแต่ละประเภท ชุมชนเมืองปัตตานี ปี 2526, 2534, 2539 และ 2544

ประเภทการใช้ที่ดิน	ปี 2526		ปี 2534		ปี 2539		ปี 2544	
	ไร่	ร้อยละ	ไร่	ร้อยละ	ไร่	ร้อยละ	ไร่	ร้อยละ
1. ที่อยู่อาศัย	2,209	10.71	2,876.88	13.95	3,289.03	15.95	3,705.7	17.97
2. พาณิชยกรรม	187	0.91	245.27	1.19	281.23	1.36	317.58	1.54
3. อุตสาหกรรมและโรงงานสินค้า	304	1.47	1,446.0	7.01	1,446.0	7.01	1,446.0	7.01
4. สถานที่ราชการ	282	1.37	463.15	2.25	463.15	2.24	463.15	2.24
5. สถานศึกษา	641.37	3.11	777.64	3.77	861.25	4.17	946.08	4.59
6. ศาสนสถาน	140.0	0.68	140.0	0.68	140.0	0.68	140.0	0.68
7. อาคารทั่วไป-อาคารอุปการ	24.0	0.12	96.1	0.47	96.1	0.47	181.1	0.88
8. สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	365.64	1.77	365.64	1.77	365.64	1.77	365.64	1.77
9. ถนนและซอย	392.64	1.90	485.73	2.35	543.18	2.63	601.26	2.91
รวมพื้นที่ก่อสร้าง (1-9)	4,545.65	22.40	6,896.41	33.44	7,485.58	36.29	8,166.51	39.60
10. แม่น้ำลำคลอง	286.09	1.39	286.09	1.39	286.09	1.39	286.09	1.39
11. พื้นที่เกษตรกรรม, ที่ว่าง และอื่น ๆ	15,793.26	76.57	13,442.5	65.18	12,853.33	62.32	12,172.4	59.02
รวมพื้นที่ศึกษา	20,625.0	100.00	20,625.0	100.00	20,625.0	100.00	20,625.0	100.00

ที่มา: จากตารางที่ 5.8